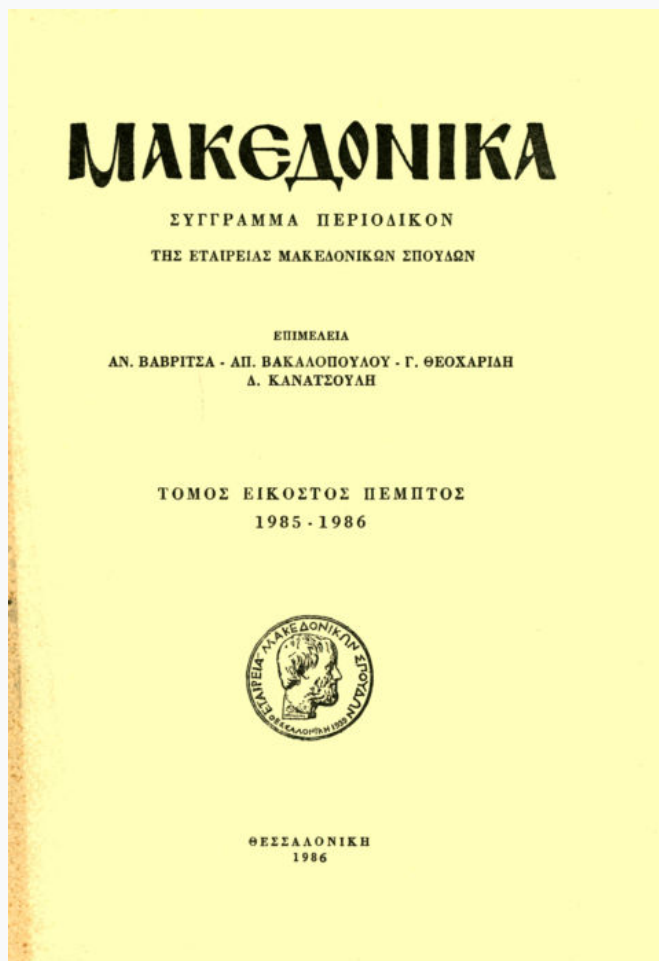

Μακεδονικά

Τόμ. 25, Αρ. 1 (1986)

Ένα άγνωστο έργο του Γεωργίου Ζαχαριάδη με χρονολογία 1845

Κομνηνή Δ. Πηδώνια

doi: [10.12681/makedonika.219](https://doi.org/10.12681/makedonika.219)

Copyright © 2014, Κομνηνή Δ. Πηδώνια

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Πηδώνια Κ. Δ. (1986). Ένα άγνωστο έργο του Γεωργίου Ζαχαριάδη με χρονολογία 1845. *Μακεδονικά*, 25(1), 47-56. <https://doi.org/10.12681/makedonika.219>

ΕΝΑ ΑΓΝΩΣΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ ΜΕ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ 1845

Για το λόγιο Γεώργιο Ζαχαριάδη, ο οποίος είναι γνωστός τόσο ως δάσκαλος στο Σεμλίνο (Zemun) και στη Βιέννη όσο και ως συγγραφέας και μεταφραστής διδακτικών και άλλων βιβλίων ελληνικών και σλαβικών¹, δεν είναι γνωστά πολλά βιογραφικά στοιχεία και αυτά μάλιστα σταματούν ως το 1840, ως την τελευταία χρονιά δηλ. που ήταν δάσκαλος στο ελληνικό σχολείο της Βιέννης².

Πρόσφατα, κατά την καταγραφή παλαιών ελληνικών βιβλίων της βιβλιοθήκης του ελληνικού σχολείου της Βιέννης³, ανακάλυψα ένα άγνωστο⁴ βιβλίο του Γεωργίου Ζαχαριάδη τυπωμένο το 1845 στη Βιέννη. Ο πλήρης τίτλος του είναι: «ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ ΕΙΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ. Ἐκδοθέντες ὑπὸ Γεωργίου Ζαχαριάδου Φιλοτίμῳ συνδρομῇ Ἑλλήνων τε καὶ Φιλελλήνων, ὧν τὰ Ὄνόματα καταγράφονται ἐν τῷ τέλει τῆς Βίβλου.

1. Ο Γεώργιος Ζαχαριάδης εξέδωσε λεξικά, μεταφράσεις στη σερβική γλώσσα του «Περὶ παίδων αγωγῆς» του Πλουτάρχου και του «Λόγου πρὸς Δημόνικον» του Ισοκράτη κ.ά., «Γραμματικὴ Ἑλληνικὴ» σε νέα ελληνικὴ γλώσσα κ.ά. (Ι. Παπαδριανός, Ὁ Θεσσαλὸς λόγιος Ζαχαριάδης καὶ ἡ συμβολὴ του στὴ σλαβικὴ γραμματεία τοῦ 19ου αἰῶνα, «Ἀρχεῖον Θεσσαλικῶν Μελετῶν» 5, 1979, 1-21 και ιδίως 10 κ.ε.). Η ζωὴ και το ἔργο του σημαντικοῦ αὐτοῦ λογίου, που γεννήθηκε στον Τίρναβο της Θεσσαλίας το 1778, δεν ἔχει ἀκόμη μελετηθεῖ ἐξαντλητικὰ.

2. Στο ελληνικὸ σχολεῖο της Βιέννης ἦταν δάσκαλος ἀπὸ το 1835 ὡς το 1840 (Ι. Παπαδριανός, ὁ.π., σ. 11).

3. Σύντομα πρόκειται να δημοσιεύσω κατάλογο των βιβλίων αὐτῶν.

4. Διαπίστωσα ὡστόσο ὅτι το βιβλίο αὐτό περιλαμβάνεται στον «Κατάλογο των ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς ἐν Βιέννῃ Ἑθνικῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς βιβλίων, Βιέννη, 1846» (ανατύπ. βιβλιοπωλεῖου Νότη Καραβία, Αθήνα. Βιβλιοθήκη Ἱστορικῶν Μελετῶν, 24), ὅπου ἔχει ἀριθμὸ 491. Στις ἐλληνικὲς βιβλιογραφίες, καθὼς και στη σλαβικὴ βιβλιογραφία (γενικὲς και ειδικὲς βιβλιογραφίες), ὅπως με πληροφόρησε ο κ. Ι. Παπαδριανός, δεν ἀναφέρεται. Στη βιβλιοθήκη του ελληνικοῦ σχολεῖου της Βιέννης βρῆκα ἐπὶ ἀντίτυπα (ἔχουν τον ἀρ. Ε10), ἐνῶ στον κατάλογο των συνδρομητῶν της Βιέννης, που ὑπάρχει στο τέλος του βιβλίου, σημειώνεται ὅτι εἶχε γίνει συνδρομὴ για πέντε ἀντίτυπα για το σχολεῖο αὐτὸ («Ὁ Κύριος Γεώργιος Μάρτυρ διὰ τὴν Ἑλλ. Σχολὴν Σώματα 5»). Μετὰ την ἀνακάλυψη των ἀντιτύπων αὐτῶν ἡ Ἑλληνικὴ Κοινότητα της Αγίας Τριάδος της Βιέννης δώρισε ἓνα στην Ἑθνικὴ Βιβλιοθήκη της Ελλάδος και ἓνα στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

EN BIENNHI, 'Εκ τῆς Τυπογραφίας, τοῦ 'Αντωνίου Μπέγκου. 1845». 8ο, σσ. 1δ' + 92 + 6 φφ. χ. αρ. Εξώφυλλο χάρτινο (εικ. 1).

Ὅπως δηλώνει και ο τίτλος, πρόκειται για έκδοση των «Χαρακτήρων» του Θεοφράστου¹, για ένα βιβλίο δηλ. διδακτικό, όπως και τα περισσότερα του Ζαχαριάδη, ο οποίος μάλιστα στην εισαγωγή του βιβλίου εξηγεί και τους λόγους για τους οποίους το εξέδωσε². Ο εκδότης όμως δεν περιορίζεται απλώς στην έκδοση (και το σχολιασμό και τη μετάφραση) του κείμενου. Το κείμενο και η μετάφραση, η «Παράφρασις», όπως προτιμά να την ονομάζει ο Ζαχαριάδης³, βρίσκονται στις σσ. 1-69 σε δίστηλο (αριστερά το κείμενο, δεξιά η «Παράφρασις» και στο κάτω μέρος των σελίδων σχόλια και σημειώσεις). Στις σσ. γ'-ιγ' υπάρχει εκτενής εισαγωγή με τον τίτλο «Τοῖς εὐμενέσιν Ἀναγνώσταις χαίρειν!», στις σ. 70-86 «Προσθήκαι»⁴, ενώ στις σσ. 87-

1. «Χαρακτήρες» του Θεοφράστου είχε εκδώσει παλιότερα και ένας άλλος σπουδαῖος Ἑλληνας λόγιος, ο Κλεισουριώτης Δημήτριος Δάρβαρις, με τίτλο: «Θεοφράστου Χαρακτήρες Ἑλληνιστί ἐκδοθέντες μετὰ Συντόμων κριτικῶν ἐπιστάσεων ὑπὸ Δημητρίου Νικολάου Δαρβάρεως δαπάνῃ Αὐταδέλφων Δαρβάρων Ἰωάννου καὶ Μάρκου. Ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας παρὰ τῷ Ἰωάννῃ Β. Σβηκίφ. 1815» (Πβ. καὶ Δ. Γκίνη-Β. Μέξια, «Ἑλληνικὴ βιβλιογραφία 1800-1863», τ. Α'-Γ', Αθήνα 1939-1957, αρ. *854). Γενικά το ἔργο του Δημητρίου Δαρβάρεως, ὅπως εἶναι γνωστὸ, ἦταν ἀνάλογο με αὐτὸ του Γεωργίου Ζαχαριάδη (διδακτικὸ, συγγραφικὸ, μεταφραστικὸ κτλ.). Οἱ δύο αὐτοὶ λόγιοι ἐδρασαν μάλιστα και στις ἴδιες περιοχές και πόλεις (Βιέννη, Σεμλίνο κτλ.).

Πιο παλιὰ ἀκόμη, το 1799, «Χαρακτήρες» του Θεοφράστου εἶχε ἐκδόσει ο Κοραῖς (Θ. Παπαδόπουλος, Ἑλληνικὴ βιβλιογραφία 1466 κί.-1800. Τόμος πρῶτος. Ἀλφabetικὴ καὶ χρονολογικὴ ἀνακατάταξις, Ἀθήνα 1984 (Πραγμ. τῆς Ἀκαδ. Ἀθηνῶν, τόμ. 48) αρ. 5594). Οἱ «Χαρακτήρες» του Θεοφράστου χρησίμευσαν ὡς διδακτικὸ βιβλίο σχεδὸν σε ὅλα τα ἑλληνικὰ σχολεῖα τῆς εποχῆς ἐκείνης. Σε νεοελληνικὴ μετάφραση δημοσιεύτηκαν για πρώτη φορά το 1783 και ἀπὸ το 1795 σε πολλές επανεκδόσεις (Α. Camariano-Cioran, Les Academies prinéieres de Bucarest et de Jassy et leurs professeurs, Θεσσαλονίκη 1974, σ. 156).

2. Στην εισαγωγή, σ. ια', γράφει: «Τούτους οὖν τοὺς Χαρακτήρας τοῦ Θεοφράστου, ὡς συμβάλλοντας μεγάλως εἰς τὴν ἀσφαλὴ γνῶσιν τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰς τὴν ὀρθὴν χειραγωγίαν τοῦ βίου, δέον, μᾶλλον δὲ ἐπ'ἀνάγκης ἐνόμισα εἰς τὰς ἡμέρας ταύτας (Β'. Τιμὸθ. Κεφ. γ'. στ. 1-5) νὰ τοὺς ἐκδόσω εἰς τύπον, ἔνθεν μὲν τὸ Κείμενον περιέχοντας, ἔνθεν δὲ τὴν Παράφρασιν, ὃ ἔστι, τὴν εἰς τὴν σημερινὴν μας γλῶσσαν τοῦ Κειμένου μεταποίησιν, τὴν καταχρηστικῶς λεγομένην Μετάφρασιν, ὅπως συνεχῶς αὐτοὺς ἀναγινώσκοντες οἱ Νέοι, συνεθίζωσιν εὐκαίρως εἰς τὴν ἀρετὴν. Διότι ἂν ἡ ἀποφυγὴ τῆς κακίας εἶναι ἀσκησις τῆς ἀρετῆς, βεβαιότατα ἡ Βίβλος αὐτὴ θέλει τοὺς διδάξει νὰ ἀποστρέφονται τὰς κακίας ὡς θανατηφόρους, κατὰ τὸν Ὅμηρον (Ἰλιάδ. Β'. στ. 302) κ ἤρα αἱ τοὶ μοῖρας, καὶ νὰ ἐνγκαλιζῶνται τὰς ἀρετὰς ὡς σωτηριῶδεις πηγὰς».

3. Βλ. ἐδῶ σημ. 2.

4. Εἰδικότερα στη σ. 70 «Ι. Περί Ἀγάπης», στη σ. 78 «ΙΙ. Περί Παιδείας», στη σ. 81 «ΙΙΙ. Περί τῶν Ἀττικῶν Μηνῶν», στη σ. 85 «ΙΙΙΙ. Περί τοῦ Ἡλιακοῦ Ἑτους».

Θ Ε Ο Φ Ρ Α Σ Τ Ο Υ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

ΕΙΣ

ΧΡΗΣΙΝ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ.

Έ χ ο θ έ ν τ ε ς

υ π ό

Γεωργίου Ζαχαριάδου

Φιλοτίμω συνδρομῇ * Ἑλλήνων τε καὶ Φιλελλήνων, ὅν τὰ
Ὄνόματα καταγράφονται ἐν τῷ τέλει τῆς Βίβλου.

ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ,

Ἐκ τῆς Τυπογραφίας, τοῦ Ἀντωνίου Μπέγκου.

1 8 4 5.

Εικ. 1. Η προμετωπίδα του βιβλίου του Γεωργίου Ζαχαριάδη.

92 «Τετράστιχα παραινετικά κατ' Ἀλφάβητον»¹ γραμμένα από τον ίδιο.

Το βιβλίο αυτό παρουσιάζει πρόσθετο ενδιαφέρον και για μερικά στοιχία που μας παρέχει για τον ίδιο το Γεώργιο Ζαχαριάδη καθώς και για τους γιους του.

Συγκεκριμένα στο τέλος της εισαγωγής, στη σ. ιγ', υπογράφει «Ὁ Ἐκδότης» (δηλ. ο Γεώργιος Ζαχαριάδης) με τόπο και ημερομηνία «Ἐν Ζέμω-νι, τῇ 25. Μαρτίου 1844». Ἐχουμε δηλ. μια μαρτυρία ὅτι την ημερομηνία αὐτή βρίσκεται στο Σεμλίνο, ὅπως και ἓνα μήνα αργότερα (βλ. παρακάτω).

Ἐπίγραμμα Ἡρωεγεῖον πρὸς τοὺς Νέους.

Κοῦρε, ποθεῖς ἀπόναι γινῶναι νόον, ᾗδεα τ' ἀνδρῶν;

Ἡμαρ καὶ νύκτωρ εἴλυσεν τήνδε Βίβλον.

Ὡπας γὰρ φαίνει, οἳαί περ ἔασσιν, ἔσποτρον.

Ἡδεα δ' αὐτε βροτῶν ἢ Βίβλος ἰστορεῖ.

Τὸ αὐτὸ διὰ στίχων Πολιτικῶν.

Νέε! θέλεις εὐκοῦλα τοὺς ἀνθρώπους νὰ γνωρίσης;

Ἀνάγνωδε συχνὰ τὸ Παρόν νὰ τοὺς ξεχωρίσης.

Ὁ γὰρ καθρέπτης δεικνύει τὰς ὄψεις τῶν προσώπων.

Ἀλλὰ τοῦτο ζωγραφίζει τὰ ἥθη τῶν ἀνθρώπων.

Αὐτάδελφοι Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος
Ζαχαριάδαι.

Εἰκ. 2. Το ἐπίγραμμα της σ. β' του βιβλίου.

Και σε σημείωση ὁμως της σ. 69 του βιβλίου σημειώνεται: «...Τοιοῦτοι ἐλεήμονες ἦσαν οἱ ἐνταῦθα ἐν Ζέμωνι αἰοῖδιοι· Ἀθανάσιος Χ. Μπάϊκη, καὶ Στέφανος Σίμου Τζήκου, οἱ ἀθάνατοι καὶ στέφανοι τῆς ἀρετῆς. Αἰώνια Ὑμῶν ἡ μνήμη, Ἀξιομνημόνευτοι!...», ἓνα επιπλέον στοιχείο που αποδεικνύει ὅτι η συγγραφή του βιβλίου (μᾶλλον ολόκληρου) ἐγινε στο Σεμλίνο.

Πριν ἀπὸ την εισαγωγή ἐξάλλου, στη σ. β', ὑπάρχει ἓνα τετράστιχο ἐπίγραμμα σε αρχαία ἐλληνικὴ γλῶσσα καὶ ἀποκάτω τὸ ἴδιο μεταφρασμένο στα νέα ἐλληνικά². Το ἐπίγραμμα υπογράφουν οἱ «Αὐτάδελφοι Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος Ζαχαριάδαι». Ἀλλὰ καὶ στον κατάλογο τῶν συνδρομητῶν που

1. Στις σσ. 52-55 (ἐδῶ) ανατυπώνονται τα τετράστιχα αὐτά.

2. Εἰκ. 2.

υπάρχει στο τέλος του βιβλίου¹, μεταξύ των ονομάτων των συνδρομητών της Βιέννης, αναφέρονται οι «Αυτάδελφοι Ίωάννης και Άλέξανδρος Ζαχαριάδαι».

Είναι γνωστό από πηγή του 1836 (από κατάλογο συνδρομητών επίσης)² ότι ο Γεώργιος Ζαχαριάδης είχε δύο γιους, τον Ίωάννη και τον Αλέξανδρο. Δεν υπάρχει αμφιβολία λοιπόν ότι γι' αυτούς πρόκειται και εδώ. Από τα στοιχεία αυτά μάλιστα φαίνεται ότι οι δύο αδελφοί θα πρέπει να έμειναν ίσως για μακρό χρονικό διάστημα στη Βιέννη, όπου και επιμελήθηκαν την έκδοση των «Χαρακτήρων» του Θεοφράστου.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ωστόσο μια σημείωση (τυπωμένη), που υπάρχει στον κατάλογο των συνδρομητών ακριβώς στα ονόματα των δύο αδελφών. Είναι η εξής: «Ο Αυτάδελφός μου Άλέξανδρος, τὸ γλυκύ μοι πρᾶγμα καὶ ὄνομα, ὃ ἀστήρ τῶν ὀφθαλμῶν μου, ἡ μόνη μοι ἐν τῇ Κόσμῳ τούτῳ παραμυθία (οὐκ ἔστι γάρ ἀντίκτισις οὐδεμία ἀδελφοῦ, ὥσπερ οὐδὲ χειρὸς ἀφαιρεθείσης) ἐγεννήθη τῇ 16/28 Αὐγούστου 1822 ἡμέρα Τετράδι ἐν Ζέμῳ, ὅπου καὶ ἐτελεύτησε τῇ 28. Ἀπριλλίου ἤτοι τῇ 10. Μαΐου 1844 ἡμέρα (sic) Παρασκευῇ εἰς τὰς 10 ὥρας τὸ πρωῒ ὑπὸ περιπνεμονίας, καταλιπὼν ἄλγεα ἔως θανάτου καὶ στοναχὰς τῷ γηραιῷ μοι Πατρί, εἰς τοῦ ὁποῖου τὰ στέρνα ἐπιθεῖς τὴν κεφαλὴν του παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Ἡρπάγης, ἀγαπητέ μοι Αυτάδελφε! ἡρπάγης, ἵνα μή, κατὰ τὸν Σολομῶνα, κακία ἀλλάζῃ σύ-νεσίν σου, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν σου. Σὺ τελειωθεῖς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσας χρόνους μακροὺς· ἄρεστή γάρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ σου. Γαῖαν ἔχοις ἐλαφράν!».

Από τη σημείωση αυτή αντλούμε την πληροφορία ότι ο Γεώργιος Ζαχαριάδης τον Απρίλιο (Μάιο) του 1844 ζούσε ακόμη στο Σεμλίνο (βλ. και παραπάνω σ. 50) και επίσης μαθαίνουμε την ακριβή ημερομηνία και τον τόπο γέννησης και θανάτου του γιου του Αλέξανδρου. Ο θάνατός του συνέβη κατά την εκτύπωση του βιβλίου αυτού (ο Αλέξανδρος, όπως αναφέρθηκε, σημειώνεται ως συνδρομητής), όταν αυτός ήταν σε ηλικία είκοσι δύο ετών.

Μπορούμε να υποθέσουμε ότι την επιμέλεια της έκδοσης αυτής είχαν μάλλον στην αρχή και οι δύο αδελφοί, που, όπως είδαμε, πρέπει να βρίσκονταν την εποχή της εκτύπωσης του βιβλίου στη Βιέννη³ (πβ. τον κατάλογο των συνδρομητών καθώς και το επίγραμμα που υπογράφουν και οι δύο), και

1. Τα ονόματα των συνδρομητών αναγράφονται στον κατάλογο κατά πόλεις (Βελιγραδίη, Βιέννη, Ζέμωι, Τεμεσβαρίφ) και καταλαμβάνουν ἑξὶ σελίδες (χωρὶς ἀριθμηση). Συνολικὰ στο Βελιγράδι εἶχε γίνει συνδρομὴ γιὰ 77 ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου, στὴ Βιέννη γιὰ 97, στὸ Σεμλίνο γιὰ 105 καὶ στὸ Τεμεσβάριο γιὰ 5.

2. Ι. Παπαδριανός, ὁ.π., σ. 12.

3. Βέβαια θὰ ταξίδευαν καὶ στὸ Σεμλίνο. Ἐτσι ἐξηγεῖται πῶς βρίσκονται ἐκεῖ τὸν Απρίλιο (Μάιο) τοῦ 1844.

κατόπιν, από ένα σημείο και πέρα, μετά το θάνατο του Αλεξάνδρου, μόνος ο Ιωάννης, ο οποίος και πρόσθεσε τη σημείωση. Ο Ιωάννης άλλωστε μόνος υπογράφει και στο τέλος του βιβλίου μετά τα «Παροράματα»¹ (Ιωάννης Γ. Ζαχαριάδης).

Π. Τετράστιχα παραινετικά
κατ' Ἀλφάβητον.

Α.

Ἀγάπα τὸν Θεόν, κ' ἐπ' αὐτὸν μόνον νὰ ἐλπίζης,
Ποτὲ δ' ἐπὶ υἱὸς ἀνθρώπων νὰ μὴν ἀκουμβίξης·
Διότι ὁ Θεὸς μόνος τὸν λόγον του φυλάττει,
Ἀμυγὴ ὁ ἄνθρωπος συχνὰ τὴν γνώμην του ἀλλάττει.

Β.

Βλέπε καλά, ὦ ἄνθρωπε! εἰς ὅλην τὴν ζωὴν σου,
Κι' ὅσω ἔμπορεῖς πρόσσεχε, μὴ μαυρίσης, τὴν τιμὴν σου·
Ἐπειδὴ ἔν παραμικρὸν ἁμάρτημα ἂν κάνης,
Χωρὶς ἀμφιβολίαν πάντα τὴν τιμὴν σου χάνεις.

Γ.

Γύρευε πάντα σοφίαν κι' ἀρετὴν ν' ἀποκτήσης.
Ὅχι ὑπάρχοντα καὶ πλοῦτον πολὺν νὰ κερδήσης·
Ἐκείνων γὰρ ἡ κτήσις εἶναι ἀσφαλὴς καὶ μένει,
Ἀλλὰ τούτων εἶναι τρεπτὴ, κ' εὐκόλα μεταβαίνει.

Δ.

Λὸς τόποιον εἰς τοὺς μεγάλους, καὶ γίνου μικρὸς ὅλος,
Νὰ μὴ σὲ κρημνίσῃ ἡ δυναστεία καὶ ὁ δόλος·
Μὴ κάμνης δὲ καὶ τοὺς μικροὺς καμμίαν ἀδικίαν,
Λιὰ νὰ ζῇς πάντοτε μὲ εὐρίνην κ' ἡσυχίαν.

Ε.

Ἐκ νεότητός σου συνείλιξες τὴν ἀσχολίαν,
Νὰ μὴ καταντήσης ὕστερον εἰς δεινὴν δουλείαν·

1. Αμέσως μετά τα «Παροράματα» υπάρχει μια σημείωση («Ταῦτα εἶναι τὰ οὐσιωδέστερα παροράματα, τὰ δὲ λοιπὰ παρακαλοῦνται οἱ εὐμενεῖς Ἀναγνώσται νὰ τὰ διορθώσωσιν, ...Βιβλία χωρὶς τυπικὰ σφάλματα, ὥς ἔτυχε νὰ ἀκούσω τινὰς λέγοντας, εἶναι μόνον οἱ Κριτικοί») καὶ κατόπιν ἀκολουθεῖ ἡ υπογραφή τοῦ Ἰωάννη Ζαχαριάδη.

Ἡ γὰρ ἀσχολία, εἶναι παρὰ πολὺν βαρεῖα,
Ὅποταν φθάσῃς μίαν φορὰν εἰς τὰ γηρατεῖα.

Z.

Ζήλευε πάντα τοὺς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἀνθρώπους,
Ἄλλ' ὄχι ποτὲ τοὺς πονηροὺς καὶ τοὺς κακοτρόπους·
Ἐκείνων γὰρ εἶναι πανευφρόνους ἡ καρδιά,
Ἀλλὰ τούτων μεγάλη τῆς ψυχῆς ἡ τιμωρία.

H.

Ἡμέραν οὐδεμίαν νὰ περᾷσῃ μὴν ἀρήσῃς,
Ἀλλὰ τὸν νοῦν σου φρόντισε μὲ γνώσιν νὰ στολίσῃς·
Ὁ γὰρ καιρὸς ὀγγίγωρα περᾶ καὶ δὲν γυρίζει,
Τὴν δὲ ζημίαν ὁ ἀνθρώπος ἀργὰ τὴν γνωρίζει.

Θ.

Θέλεις νὰ ἔχῃς πάντοτε εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν;
Νὰ μὴν ἐμβῇς κάμμιαν φορὰν εἰς φιλονεικίαν·
Ἐπειδὴ ὅπου γίνεται ποτὲ λογομαχία,
Ἐκεῖ ἐξ ἅπαντος ἀκολουθεῖ ἀνησυχία.

I.

Ἴσως περπάτει πάντοτε τῆς ἀρετῆς τὸν δρόμον,
Καὶ μὴ σοὶ μέλη τίποτε γυὰ τοῦ Κόσμου τὸν μῶμον·
Ἐπειδὴ κάνεις δὲν ἤμπορεῖ οὕτω νὰ ποιήσῃ,
Ὅπ' ὅλους κατὰ τὴν γνώμην των νὰ εὐχαριστήσῃ.

K.

Κάθε σου πρᾶγμα καὶ ἔργον πρῶτον ἐξέσατέ το,
Καὶ οὕτως ἐπιχειρήσου καὶ τελειώσέ το.
Ὅτι πρῶτα νὰ κάμνῃ τίς, καὶ ἔπειτα νὰ ἑτετάξῃ,
Εἰς κίνδυνον καὶ συμφορὰν τὸν ἑαυτὸν του βάζει.

A.

Λάμβανε προθύμως ὠφέλιμην διδασκαλίαν,
Καὶ μάλιστ' ὅταν γίνεται ἀπὸ καλὴν καρδίαν·
Ἐκεῖνον γάρ, ὅστις ἑξέρει, ἄξιον τὸν κρατοῦσι,
Τὸν ἄπειρον δὲ καὶ ἀμαθὴ καθόλου δὲν ψηφοῦσι.

M.

Μὴ λυπῆσαι δυνατὰ πολλὰ εἰς τὴν δυστυχίαν,
Νὰ μὴ καταντήσῃς εἰς τὴν κακὴν ἀπελπισίαν·

Εἰς γὰρ τὴν δυστυχίαν ἤϊρε τινὰς οὐ σπανίως
Μίαν εὐτυχίαν, ὅπου δὲν ἡλιτίζει τελείως.

N.

Νὰ μὴν ἀλαζονευθῆς ἢ νὰ μεγαλοφρονήσης,
Ὅποταν μεγάλην τινὰ ἀξίαν ἀποκτήσης·
Ἐπειδὴ δὲν ἐπροβιβάσθης εἰς τόσῃν ἀξίαν,
Διὰ τὰ δειξῆς τὴν μισητὴν ὑπερηφανίαν.

Ξ.

Ξένον ἄνθρωπον ποτέ σου νὰ μὴ καταφρονήσης,
Ἀλλὰ μάλιστα καθὼς τυχαίνει νὰ τὸν τιμήσης·
Δέξου αὐτὸν μετὰ χαρᾶς καὶ εἰς τὸ ὀσπῆτιόν σου,
Καὶ περιποιήσου τον ὥσάν φίλον ἐδικόν σου.

Ο.

Ὀλίγα ὀμίλει, καὶ πλείότερα πάντ' ἀκροόσου,
Τὴν δὲ αἰσχρολογίαν παντάπασιν ἀποτάσσου·
Ἡ φρόνιμη γὰρ σιωπὴ δείχνει γνῶσιν μεγάλην,
Ἡ δὲ πολυλογία φέρει ἐντροπὴν καὶ ζάλην.

Π.

Πομπὴν καὶ ματαιότητα πάντοτε νὰ μισήσης,
Ὡστε τὸν ἑαυτὸν σου εἰς λύπην νὰ μὴ βυθίσῃς·
Πομπὴ γὰρ καὶ ματαιότης πολλοὺς οἴκους κρημνίζει,
Μικροὺς τε καὶ μεγάλους κατὰ κράτος ἀφανίζει.

Ρ.

Ρίψε κάθε κακὸν στοχασμὸν ἀπὸ τὴν ψυχὴν σου,
Καὶ χαλίνωσε κατὰ πάντα τρόπον τὴν ὀργὴν σου·
Διότι ὁ θυμὸς τὸν νοῦν παντάπασιν σκοτίζει,
Καὶ τὴν ἀλήθειαν νὰ ὀδῇ διόλου ἐμποδίζει.

Σ.

Σοὶ ἔκαμε τινὰς ποτὲ καμμίαν καλωσύνην,
Ἐνθυμήσου τὴν διαπαντὸς μὲ εἰγνωμοσύνην·
Δεῖξε δὲ καὶ σὺ πάλιν συμπαθητικὴν καρδίαν,
Ὅταν ἰδῇς ἄλλον εἰς χρεῖαν καὶ ταλαιπωρίαν.

Τ.

Τὸν Θεὸν ἐπικαλέσου μὲ καθαρὰν καρδίαν,
Διὰ τὰ σὲ ὀδηγήσῃ εἰς ταύτην τὴν παροικίαν·

Και αὐτὸς σοὶ βοηθεῖ εἰς πάντα καιρὸν καὶ τόπον,
Και σοὶ δίδει ὅλα τὰ καλὰ δίχως τινὰ κόπον.

Υ.

Ὑπόφερε τὰ βάσανα καὶ τὰς τλαιπωρίας,
Και ἔχε θάρρος σ' τὸν Θεὸν μετὰ παρηγορίας·
Διότι ἡ λύπη τὸ κακὸν ποτὲ δὲν ἱατρεύει,
Ἀλλ' ἡ ὑπομονή, ἐξαίρετα τὸ θεραπεύει.

Φ.

Φυλάττον μὴ συνναστραφῆς μὲ κακὸν ἀνθρώπους,
Διὰ τὸ μὴ σοῦ φθείρωσι τὰ ἥθη καὶ τοὺς τρόπους·
Ἐπειδὴ ἀνάγκη εἶναι πᾶς τις τὰ ὁμοιάζει,
Μ' ὁποίους ἀνθρώπους ἀγαπᾷ τὰ ὁμονοιάζει.

Χ.

Χωρὶς κόπον μὴν ἐλπίζης σὺ ποτὲ τὰ κερδήσης,
Ἀλλ' ἐργάζου ἐπιμελῶς, ἂν θέλῃς τὰ πλουτήσης·
Ὁ κόπος γάρ κ' ἡ δουλεία τὸν ἀνθρωπὸν πλουτίζει,
Ὁ δόκος δὲ κ' ἡ ἀργία καθόλου τὸν πτωχίζει.

Ψ.

Ψεῦμα ποτὲ τὰ μὴν εἰπῆς τινὶ εἰς τὴν ζωὴν σου.
Ἀλλὰ λέγε τὴν ἀλήθειαν μ' ὅλην τὴν ψυχὴν σου·
Διότι τὸν ψεύστην μικροὶ μεγάλοι τὸν μισοῦσι,
Τὸν φιλαλήθη δὲ ὅλοι κοινῶς τὸν ἀγαποῦσι.

Ω.

ὦ, μὴ πιστεύῃς τὸν καθένα ὅ,τι αὐτὸς λέγει!
Ὅταν διηγούμενος τὰ παράπονά του κλαίῃ·
Μήτε κάμμιαν ὑπόθεσιν ποτὲ τὰ δικάσῃ.
Ποῖν ἀμφοτέρων τὰ δίκαια καλῶς ἐξετάσῃ.

SUMMARY

Komnini D. Pidonia, An unknown work of Georgios Zachariadis dated from 1845.

In this article it is presented an unknown—until today—work of Georgios Zachariadis, published in Vienna in 1845, with the title «Theofrastos' characters for use of the youth».

The book supplies also some information about the author himself (e.g. that he is in Semlino in March 1844) as well as about his sons, who appear to have been in charge of this publication (his son Alexandros died in May 1844, during the printing of the work).